

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/3951

GK 130

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-117
Konu : Yazılı soru önergesi

10.07.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 20/02/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-49003 sayılı yazı,
b) 08/03/2012 tarihli ve 898/1894 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Özdal Üçer tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3951 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-117/1649/3397
Konu : Yazılı soru önergesi

10. 12. /2012

Sayın Özdal ÜÇER
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3951 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefi inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

Hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin disiplin cezaları ve diğer kurum uygulamalarına karşı, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun, "İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü" kenar başlıklı 5. maddesi gereğince infaz hâkimliği nezdinde şikâyet hakkı, infaz hâkimliği kararına karşı da, aynı Kanunun, "İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar" kenar başlıklı 6. maddesi gereğince ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunmaktadır. Bu şekilde hem hızlı bir denetim sağlanmakta hem de kararlar yargı denetimine tabi kılınmaktadır.

II- Ceza infaz kurumları gerek uluslararası gerekse ulusal kurum ve kuruluşlar tarafından denetime tabi tutulmaktadır.

Buna göre, ceza infaz kurumlarının uluslararası denetimi, taraf olduğumuz sözleşmeler gereğince yetkisi tanınan Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyinin ilgili organlarına verilmiştir. Bunun dışında, ceza infaz kurumlarımız diğer üye devletlerin ceza infaz kurumları gibi zaman zaman Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (AİÖK) ve Birleşmiş Milletler İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından da denetlenmektedir.

Ceza infaz kurumlarımızla ilgili olarak birçok ülke ile işbirliğimiz bulunmakta olup, bu işbirlikleri çerçevesinde, bu ülkelere gelen birçok heyet zaman zaman incelemelerde bulunmak amacıyla ceza infaz kurumlarımızı ziyaret etmektedir.

Öte yandan; ceza infaz kurumlarımızın ulusal olarak denetimi, Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü görevlileri, Cumhuriyet başsavcıları, cezaevinden sorumlu Cumhuriyet savcıları, Adalet Bakanlığı müfettişleri ve cezaevi kontrolörleri tarafından hem periyodik olarak hem de habersiz olarak yapılmakta olup uygulamalar ve varsa şikâyetler yerinde araştırılmaktadır.

Ayrıca, bu kurumlar Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Başbakanlık İnsan Hakları Yüksek Kurulu yetkilileri tarafından da denetlenmektedir.

İl ve İlçe İnsan Hakları Kurulları da insan hakları ihlâli iddialarını incelemek ve araştırmak üzere bulundukları yerlerdeki kurumları ziyaret edebilmektedir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Diğer taraftan, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu uyarınca düzenlenerek yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Yönetmeliği ile sivil toplum üyelerinden oluşan kurullarca ceza infaz kurumlarının sivil toplum denetimine açılması da sağlanmıştır.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanunun 3. maddesinde, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı ile ulaşılmak istenilen temel amacın, öncelikle genel ve özel önlemeyi sağlamak, bu maksatla hükümlünün yeniden suç işlemesini engelleyici etkenleri güçlendirmek, toplumu suça karşı korumak, hükümlünün; yeniden sosyalleşmesini teşvik etmek, üretken ve kanunlara, nizamla ve toplumsal kurallara saygılı, sorumluluk taşıyan bir yaşam biçimine uyumunu kolaylaştırmak olduğu belirtilmiştir.

Bu amaçla, ceza infaz kurumları ve tutukevleri personeline eğitim merkezlerimizde; “İnsan hakları, Türk infaz sistemi, Avrupa cezaevi kuralları ve diğer uluslararası mevzuat, suç ve suçluluk, iletişim, meslek etiği, olumlu sosyal model olma, ceza infaz kurumu idaresi, personel mevzuatı, duyguların olumsuz etkileri ve stresle başa çıkma, ceza infaz kurumu güvenliği, tutuklu-hükümlü psikolojisi, öfke ve öfke kontrolü, problem çözme becerileri ile ekip çalışması” gibi konularda eğitimler verilmektedir.

Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Personelinin 2012 Yılı Eğitim Programı ve Eğitim Merkezlerinin Yıllık Eğitim Plânı kapsamında, “İnsan Hakları” başta olmak üzere bahsi geçen konularda eğitimleri devam etmekte olup, eğitim merkezlerinde bugüne kadar 72.004 personele eğitim verilmiştir.

IV- Rize Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

Kurum İdare ve Gözlem Kurulunca alınan, “oda değişikliği” kararı gereğince, 04/02/2011 tarihinde soru önergesinde adı geçen hükümlüyle birlikte, terör örgütüne üye olmaktan hükümlü bazılarının odalarına gidildiği, ancak hükümlülerin oda değişikliklerinin Kurum içindeki sözde örgütsel faaliyetlerine uygun olarak yapılmasını istedikleri, aksi takdirde değişikliklere engel olacaklarını belirttikleri, özellikle adı geçen hükümlünün provakatif tavırlar sergilediği, bazı örgüt mensubu hükümlülerin de destek vermesiyle hükümlülerin Kurum görevlilerine karşı direniş gösterdikleri ve slogan attıkları, yapılan tüm uyarılara rağmen eylemlerini sürdürdükleri, bu durum karşısında Kurum görevlilerinin Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü 22. maddesi uyarınca gerekli güvenlik önlemlerini alarak odalara girdikleri ve Kurum İdare ve Gözlem Kurulunun Kararları doğrultusunda oda değişikliklerini gerçekleştirdikleri;

Ayrıca, 112 Acil Servis çağrılarak adı geçen hükümlünün doktor muayenesinden geçirildiği, muayene sonucunda düzenlenen 04/02/2011 tarihli raporda, herhangi bir lezyon (sıyrık, ödem, ekimoz vs.) saptanmadığının belirtildiği;

Olaya karışan hükümlü ve tutuklular hakkında 5275 sayılı Kanunun 47. maddesi uyarınca disiplin soruşturması başlatıldığı, yapılan soruşturma sonucunda verilen 16/02/2011 tarihli kararda, adı geçen hükümlüye, 5275 sayılı Kanunun 44. maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi uyarınca 10 gün hücre hapsi ve aynı Kanunun 42. maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi gereğince de, 3 ay haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama cezası verildiği, diğer 9 hükümlünün ise eylemlerine uyan çeşitli disiplin cezalarıyla cezalandırıldıkları, soru önergesinde adı geçen hükümlü ile diğer hükümlü ve tutukluların, verilen disiplin cezalarına karşı, Rize İnfaz Hâkimliğine itirazda bulundukları, Rize İnfaz Hâkimliğinin 21/03/2011 tarihli kararıyla, söz konusu itirazların reddedildiği

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

bunun üzerine ağır ceza mahkemesine itirazda bulundukları, ancak itirazlarının da Mahkemenin 11/04/2011 tarihli kararıyla reddedildiği;

Öte yandan, Kurumda terör örgütüne üye olmak ve benzeri suçlardan dolayı tutuklu veya hükümlü olarak bulunanların, gerek doğrudan gerekse yakınları ve çeşitli insan hakları dernekleri aracılığıyla, işkence, hakaret, kötü muamele ve benzeri gerekçelerle bir çok kez şikâyetle bulundukları; Kalkandere Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturmalar sonucunda, Kurum görevlileri hakkında 31/08/2010, 13/12/2010, 14/12/2010, 31/03/2011, 12/04/2011, 30/05/2011 tarihli kovuşturmayla yer olmadığına dair kararların verildiği, 2010/164 ve 2011/251 sayılı kararlara yapılan itirazların Trabzon 2. Ağır Ceza Mahkemesince reddedildiği; disiplin yönünden yapılan inceleme sonunda, iddiaların asılsız olması ve mevzuata aykırı herhangi bir uygulama olmaması nedeniyle Kurum görevlileri hakkında soruşturma yapılmasına yer olmadığına karar verildiği;

Ayrıca, Rize Cumhuriyet Başsavcılığınca kötü muamele ve işkence iddialarıyla ilgili olarak başlatılan, 2011/4214 sayılı soruşturma sonucunda, bazı Kurum görevlileri hakkında Rize Ağır Ceza Mahkemesine dava açıldığı ve söz konusu davanın derdest olduğu;

Kurumda barındırılan tüm tutuklu ve hükümlülerin şikâyet dilekçeleri ve mektuplarının ilgili makamlara gönderildiği, bu dilekçe ve mektuplar nedeniyle çok sayıda inceleme ve soruşturma yapıldığı;

Kurumdaki uygulamaların mevzuat çerçevesinde yürütüldüğü, Kurum idaresinin yaptığı tüm uygulamaların, infaz hâkimliğinin, Rize Cumhuriyet Başsavcılığının ve izleme kurullarının denetim ve gözetimi altında bulunduğu;

Kurum bünyesinde, "A Takımı" adı altında bir birim kurulduğu iddiasının, terör örgütü hükümlülerinin Kurum personelini yıpratmak ve Kurum içindeki örgütsel faaliyetlerini gerçekleştirmek için uydurdukları ve zaman zaman gündeme getirdikleri asılsız bir iddia olduğu, Kurumdaki tüm uygulamaların kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere uygun olarak yapıldığı;

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan